

leertijd als scheikundige afsluit, wijde zich de aanstaande apotheker geheel aan de studie van het geneesmiddel. Hij worde dan leerling van de geneeskundige faculteit. Bij deze studie moet aangevuld worden wat thans den apotheker aan kennis ontbreekt, om ook de einduitkomsten van pharmacologische onderzoekingen te kunnen begrijpen en de gevolgde werkwijzen te kunnen beoordeelen.

Amsterdam, 20 Februari 1916.

P. VAN DER WIELEN.

De redactie acht deze belangrijke zaak thans voorloopig voldoende toegelicht.

DE REACTIE VAN WASSERMANN EN „LATENTE” FAMILIAIRE LUES.

Collega NUIJSINK zal het wel met mij eens zijn, dat wij onder „latente lues” van alles en nog wat verstaan. Daaronder vindt men zoowel den lueslijder, die zonder verschijnselen is en dit wel altijd zal blijven, naast hem, die straks, of na jaren, een uitgesproken zieke is, tengevolge van zijn doorgestane besmetting. Wie onderscheidt nu den een van den ander? Vermoedelijk niemand.

Nu dwingt de praktijk ons, op een gegeven oogenblik ons uit te spreken over de grootte van de kans, die het betreffende individu loopt, om zelf ziek te worden of de gevolgen van zijn lijden op een ander over te dragen. Bij de vele factoren, die hier een woord meespreken, is ook de reactie van WASSERMANN. Maar aan haar alleen is niet de beslissing. Dit slechts heb ik willen uitdrukken met mijn slotsom, die collega NUIJSINK blijkbaar heeft willen wraken met de mededeeling van de ziektegeschiedenis van mejuffr. X., een uitspraak, waartoe ik gekomen ben op grond van waarnemingen, die in mijn verhandeling: „De klinische waarde der reactie van WASSERMANN in de Neurologie en Psychiatrie” vermeld staan.

Amsterdam, 19 Februari 1916.

F. S. MEIJERS.

COLLECTIEF ADVERTEEREN.

Heden ontving ik het volgende rondschrijven van den uitgever van het weekblad *Vondel*.

„*WelEd. Z. Gel. Heer!*

„Het zij mij vergund een oogenblik uw aandacht te vestigen op de

Lijst van geneesheeren enz.,

„voorkomende in bovengenoemd weekblad, dat bij een oplaag van 8000 exemplaren „in het Vondel-, Park- en Helmerskwartier wordt verspreid, waarin ook uw naam en „adres gratis is opgenomen. Ik deed dit in het algemeen belang, maar meen toch ook „hiermede uw persoonlijk belang te hebben gediend, getuige de aanvragen van „lezers(essen) tot toezending van een nummer, waarin de dokterslijst voorkomt.

„Met het oog op de groote ruimte, die bedoelde lijst inneemt, terwijl die nog steeds „grootter wordt, meen ik, met uw goedvinden, u in het vervolg tien cents in rekening „te mogen brengen, voor elke plaatsing, dat is dus hoogstens 40 cents per maand.

„Ik verzoek u op bijgaande kaart, welke wordt teruggehaald, door onderteekening „tot de verdere plaatsing uw toestemming te geven, tenzij u mij de kaart wilt toe- „zenden”.

Dit lijkt mij wel een eigenaardige methode om een groote groep van geneesheeren, enz., in een bepaald stadskwartier wonende, tot adverteeren te verlokken. Een dergelijke adreslijst, voor rekening der deelnemers in een advertentie-blaadje geplaatst, kan toch slechts met den naam „collectieve advertentie” bestempeld worden.

Met het oog op de bepalingen in zake het adverteeren, vastgesteld in de vergadering van den Amsterdamschen geneeskundigen kring van 28 Nov. 1905, zal wel geen enkel kringlid de door den uitgever van het advertentie-blaadje gevraagde toestemming geven.

Amsterdam, 16 Febr. 1916.

L. FRANK.

Sedert het schrijven van bovenstaand ingezonden stuk, dat te laat ontvangen werd voor plaatsing in het nummer van verleden week, heeft de afdelingsraad aan de leden van den Kring een mededeeling gezonden, waarin ook de bovenbedoelde lijst als advertentie wordt beschouwd en herinnerd wordt aan het verbod van *geregeld adverteeren*. Wij verwachten derhalve, dat de uitgever het plaatsen van de lijst thans wel zal staken.

Redactie.

DE PRAKTIJK DER COLLEGA'S IN HET OVERSTROOMDE GEBIED.

Tengevolge van de overstromingen in Noord-Holland zijn verscheidene van onze beroepsgeenooten voorloopig niet in staat hun praktijk te blijven waarnemen door het vertrek van de bevolking uit het geteisterde gebied. Hun patiënten zijn verspreid over verschillende aangrenzende gemeenten, hun zieken worden door de aldaar gevestigde collega's behandeld. In mijn gemeente zijn b. v. verscheidene landbouwers uit Waterland met hun vee ondergebracht en reeds werden eenige van die gezinnen door mij geneeskundig behandeld.

Nu staan er volgens mij twee verschillende wegen open :

10. Deze patiënten kosteloos te behandelen.
20. Voor de collega's in Waterland „praktijk waar te nemen”, totdat zij zelf weer in staat zijn hun arbeid op te vatten.

De eerste weg lijkt mij niet geheel zonder bedenkingen. Velen dezer vluchtelingen zijn m. i. zeer goed in staat, hun geldelijke verplichtingen tegenover hun arts na te komen.

Den tweeden weg te bewandelen zou ik mijn collega's, die vluchtelingen uit Waterland behandelen, willen aanbevelen. Het is een kleine moeite deze patiënten bij hun vertrek den naam van hun dokter te vragen en dezen een opgave te zenden van de bij hun patiënten gemaakte bezoeken en geleverde geneesmiddelen. De huisdokter kan dan zelf bepalen, of de behandelde gezinnen in staat zijn de bewezen diensten te honoreeren, en zal dan zodoende nog eenigszins schadeloos gesteld worden voor de onvermijdelijke geldelijke verliezen, welke ook voor hem het gevolg zijn van den ramp in Noord-Holland.

Sloten (N. H.), 21 Februari 1916.

P. REINDERS FOLMER.

Gaarne ondersteunen wij den raad, door collega REINDERS FOLMER hierboven aan de beroepsgeenooten gegeven, die in de geschetste omstandigheden verkeerden. Ook ons lijkt de aangewezen weg de beste en in het belang van de collega's, die in het overstromde gebied praktijk uitoefenen.

Redactie.

DE PRAKTIJK DER KOEPOKINENTING.

Met belangstelling begon ik het artikel „Eenige beschouwingen over de praktijk der koepokinenting” van collega HAMBURGER in het nummer van 12 Februari van dit *Tijdschrift* te lezen. Pokken en inenten, nietwaar, dat is op het oogenblik in Amsterdam actueel. Spoedig veranderde echter mijn belangstelling in eenige wreveligheid, toen ik